

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Jane Allansson

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2018 -01- 17.	
Diarienumr 2018/102	Aktbilaga 1

MISSIV

Lokal överenskommelse om principer för samverkan mellan Sala kommun och civilsamhället¹

ÄRENDEBESKRIVNING

Kommunfullmäktige i Sala har beslutat bifalla motion om lokal överenskommelse mellan Sala kommun och det civila samhället. Vidare har kommunfullmäktige samtidigt beslutat att uppdra till kommunstyrelsen att inleda en dialog med de idéburna organisationerna/civilsamhället som är verksamma i Sala kommun samt att ett förslag till lokal överenskommelse ska presenteras för kommunstyrelsen innan 2017 års utgång. (KF beslut vid sammanträde 2016-04-25, dnr 2015-793, § 39)

Tre stormöten med workshops (31 maj, 5 september och 21 november 2017) har genomförts. Vid mötet i juni gavs uppdraget att bilda en partsammansatt arbetsgrupp samt att den gruppen i sin tur får uppdraget att, utifrån resultatet av genomförda dialogmöten, formulera ett förslag till lokal överenskommelse i linje med nationella principer.

Arbetsgruppen, bestående av representanter för föreningar, politiker och tjänstepersoner i Sala, har träffats sju gånger (26 september, alla tisdagar i oktober samt 19 december 2017). Resultatet är bifogat förslag.

Förslaget innehåller sex principer för samverkan. Nästa steg är att fortsätta det gemensamma arbetet genom att definiera åtaganden och ta fram en handlingsplan.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen föreslås besluta hemställa att kommunfullmäktige beslutar

- att att anta förslaget om lokal överenskommelse om principer för samverkan mellan Sala kommun och civilsamhället i Sala samt
- att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram och anta en handlingsplan för samverkan

¹ Civilsamhället används som ett begrepp för såväl organiserade aktiviteter och verksamheter som aktiviteter i lösliga grupper och nätverk som bygger på demokratiska värderingar.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2018 -01- 17	
Disjensr 2018/102	Aktöbilaga 2

Lokal överenskommelse om principer för samverkan mellan civilsamhället i Sala och Sala kommun

Sala kommun och föreningar i Sala presenterar här, som grund för samverkan, en överenskommelse om principer.

När människor känner delaktighet och samspelar finns en stabil grund för ett bra samhälle att bo och leva i

Innehåll

Inledning.....	2
Principer och handlingsplan.....	2
Olika förutsättningar.....	2
Värdegrund.....	2
Mål.....	2
Anslutning.....	2
Principer för samverkan.....	3
Definitioner och begrepp.....	4

Kommunstyrelsens förvaltning

INLEDNING

Denna överenskommelse om principer för samverkan har tagits fram i dialog mellan representanter från civilsamhället, tjänstepersoner och politiska partier. En partsammansatt arbetsgrupp har gjort skrivningen.

Överenskommelsen om principer är antagen av kommunfullmäktige i Sala kommun.

Varje förening/organisation tar ställning till överenskommelsen och förmedlar den vidare i sin verksamhet.

Principer och handlingsplan

Principerna beskriver *hur* parterna gemensamt vill att samarbetet ska fungera. En översyn av principerna görs vart femte år.

En handlingsplan kompletterar principerna. Handlingsplanen beskriver *vad* som ska göras. Den följs upp och uppdateras årligen.

Olika förutsättningar

Kommuner styrs av politiker som väljs vart fjärde år. En kommun har många olika uppdrag, ansvar och skyldigheter som bestäms av kommunallagen.

Civilsamhällets organisationer består av människor som engagerar sig på många olika sätt och inom många olika områden. Varje enskild organisation har sitt eget syfte och uppdrag och kan se helt olika ut. Kommunen kan stödja och samarbeta med civilsamhället på olika sätt.

Civilsamhällets olika uttryck bidrar till samhället genom förbättrad folkhälsa, personlig utveckling, social sammanhållning, trygghet, engagemang, demokrati, kulturupplevelser, idrottsupplevelser, friluftsliv, känsla för naturen, samhällsengagemang, bildning och mycket mer.

Värdegrund

Både kommunen och civilsamhällets organisationer är förutsättningar för människors välbefinnande och samhällets utveckling. För att kunna vara varandras resurser behöver parterna ha respekt för civilsamhällets villkor och för kommunens ansvar och skyldigheter. Parterna ska ha en öppen och jämlik dialog där olika åsikter och ståndpunkter får komma till tals.

Sala kommuns lokala överenskommelse bygger på att parterna ställer upp på FN:s regler om mänskliga rättigheter.

Mål

Målet med vår lokala överenskommelse är att genom utvecklad samverkan inom och mellan parterna bidra till att uppnå Sala kommuns vision: *"År 2024 har Sala kommun passerat 25 000 invånare och är ett långsiktigt hållbart samhälle med livskraft och god livskvalitet i hela kommunen."*

Anslutning

De delar av civilsamhället som väljer att ansluta sig till principerna ställer sig bakom överenskommelsen i sin helhet. Varje organisation beslutar självständigt om man vill ansluta sig. Sala kommun behandlar organisationer som väljer att inte ansluta sig likvärdigt som anslutna. Överenskommelsen ersätter inte andra gällande avtal mellan Sala kommun och civilsamhället.

Kommunstyrelsens förvaltning

PRINCIPER FÖR SAMVERKAN

Ett gemensamt förhållningssätt underlättar samarbete. Därför har representanter för Sala kommun och civilsamhället i Sala enats om sex principer med utgångspunkt i den nationella överenskommelsen.

Princip nr 1 – Självständighet

Bägge parter formar och utvecklar sin del i samhället utifrån sin unika identitet, uppgift och sina mål.

Princip nr 2 – Dialog

Dialog är en förutsättning för samverkan mellan kommunen och civilsamhället. Klimatet ska kännetecknas av att bemötandet är öppet, välkomnande, inkluderande och jämlikt.

Princip nr 3 – Kvalitet

Vi använder EU-kodens matris för medverkan i beslutsprocessen som ett verktyg för kvalitetsbedömning av samverkan. Matrisen visar nivåerna information, samråd, dialog och partnerskap vid olika steg i det politiska beslutsfattandet.

Princip nr 4 – Långsiktighet

Bägge parter ska ha som mål att skapa långsiktighet i fattade beslut.

Princip nr 5 – Öppenhet och insyn

Samverkan ska bygga på tillgänglighet till information och vilja till öppenhet mot varandra och medborgarna. Parterna har rätten att bedöma gränserna för sin öppenhet.

Princip nr 6 – Mångfald

Olikheter är en tillgång. Mångfald välkomnas för att skapa mervärden, välfärd, trygghet och utveckling.

Kommunstyrelsens förvaltning

DEFINITIONER OCH BEGREPP

<p>Civilsamhället eller det civila samhället är den del av samhället där människor hjälper varandra utan inblandning av staten. Civilsamhället omfattar föreningslivet men också andra ideella organisationer, folkbildningen, trossamfund, nätverk och frivilliga krafter. Ekonomiska verksamheter som inte är vinstudelände utan som drivs utifrån mål och engagemang för en viss samhällsfråga hör också till civilsamhället.</p>
<p>Europeisk kod (EU koden) är en europeisk överenskommelse för medverkan i den politiska beslutsprocessen. Den beskriver hur medborgare genom engagemang i idéburna organisationer kan delta i den politiska beslutsprocessen. Koden innehåller bland annat en matris som kan användas på olika sätt; exempelvis för att utvärdera idéburna organisationers medverkan i en beslutsprocess.</p>
<p>Förening. En förening är en sammanslutning av fysiska och/eller juridiska personer som tillsammans verkar för ett gemensamt ändamål. De vanligast förekommande typerna av föreningar är de ideella- och ekonomiska föreningarna. Det finns även andra föreningar som är grundade på särskilda lagar, förordningar eller föreskrifter. En förening kan vara en juridisk person om den har styrelse, stadgar och medlemmar. För vissa föreningar som exempelvis de ekonomiska föreningarna, krävs även en registrering hos Bolagsverket.</p>
<p>Idéburen sektor. Den idéburna sektorn omfattar organiserade verksamheter som bygger på demokratiska värderingar samt gynnar samhälls- eller medlemsintresset. Verksamheterna är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn och bedrivs i icke vinstudelände föreningar, kooperativ, samfund, stiftelser eller liknande sammanslutningar.</p>
<p>Idéburna organisationer avser organisationer inom den ideella sektorn och den kooperativa rörelsen. Organisationerna kan vara vinstdrivande och har generellt någon form av mer allmännyttiga uppdrag, utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har ofta inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.</p>
<p>Ideell sektor och idéburen sektor avser alla typer av idéburna organisationer, dvs folkrörelser men också stiftelser, trossamfund och föreningar.</p>
<p>Ideella organisationer avses organisationer som är organiserade utanför stat, kommun och näringsliv. De är inte vinstdrivande och har någon form av mer allmänmänskliga uppdrag, utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.</p>
<p>Social ekonomi avser den organiserade verksamhet som primärt har samhällseliga ändamål. Den bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn samt har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft. Syftet är att ta tillvara det engagemang, den kraft och kompetens som finns i samhället.</p>
<p>Sociala företag kan beskrivas som företag som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har som ändamål att integrera personer som har svårigheter att få jobb på arbetsmarknaden • huvudsakligen återinvesterar sina vinster i egna eller liknande verksamheter • skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt • är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet • binder samman entreprenörskap med individens behov av arbete och samhällets behov av tjänster • driver affärsverksamhet där medarbetarna och deras förutsättningar står i centrum
<p>Värdegrund för organisationer är de värderingar; etiska normer, livsåskådningar och liknande, som är gemensamma. En värdering indikerar i vilken grad något är bra eller dåligt. Värderingar är oftast generella snarare än specifika.</p>